

İnsan ve İrfan Vakfı

ETKİNLİK BÜLTENİ

“vemâ teşâûne illâ en yeşâallah”
“Allah (cc) dilemedikçe siz dileyemezsiniz”

Receb kelimesi sözlükte “korkmak; saygı duymak, tâzim göstermek” anlamlarına gelen recb kökünden türer.

Recep ayı savaşmanın haram kabul edildiği, dört aydan birinin adı olup; dinî bağlamda önemli yeri olan üç ayların da ilkidir.

Cahiliye Devr-inde kabilelerin sıklıkla savaş halinde olması insanları belli aylarda sükûnet arayışına sevk etmiştir. Bir mânâda insanlığın nadasa çekildiğini düşündüğümüz bu ay; bizlere fitratı hatırlatmaktadır.

Savaş, insana her daim maddî-manevî tahribat, yıkılmışlık ve kıyım yaşatır. Fitrat ise sevgiyi besleyen bir muhabbet kanalıdır. Rabbimizin insanlığa muhabbetle lûtfettiği iman kuvvetini; en zor şartlara rağmen duruşundan ödün vermeyen Filistin halkında müşâhede etmekteyiz.

Ebû Saîd el-Hudrî (ra) diyor ki, “Resûlullah’ı (sav) şöyle derken işittim:

“İçinizden biri bir kötülük görürse onu eliyle, buna gücü yetmezse diliyle değiştirsin; buna da gücü yetmezse kalbiyle (ona karşı kin ve nefret beslesin). Bu ise imanın asgarî gereğidir.” (Müslim, İmân, 78)

Mü'min, yapılan kötülük ve zulümler karşısında hiç olmazsa kalbiyle buğz edecek kadar bir imana sahip olabilmeli. Kardeşiyle aynı acıyı yaşadığını hissettirebilmeli...

*“kule yevm hu fi shehn”
“O her an yaratma halidedir”*

Vakfımız, gerek Kudüs ve Filistin başlıklı atölye çalışmaları gerekse sosyal medya paylaşımları ile yaşanan zulmü tüm dünyaya haykırarak bir nebzecek de olsa bu davaya hizmet etme gayretindedir.

Tarihe kara bir leke olarak düşen bu vakiya yalnızca İslâm âleminin değil tüm insanlığın tepki gösteriyor oluşu ise; dünya çapında yaşanacak bir yenilenme, değişim ve dönüşümün habercisidir.

Şâban ayının büyük bir kısmını oruçlu geçiren Hz. Peygamber (s.a.v.) “İnsanların değerini bilemedikleri bu ayda ameller Allah’a arz edilir; ben amellerimin oruçlu iken Allah’a arz edilmesini arzu ediyor ve bu ayda oruç tutuyorum” buyurmuştur.

(Müsned, V, 201; Nesâî, “Şavm”, 70), (Buhârî, “Şavm”, 52; Müslim, “Şiyâm”, 176-177)

Peygamber Efendimiz’in (sav) işaret buyurdukları gibi Şaban ayında fiilî ve kavli dualarımızın yanı sıra tuttuğumuz oruçlarla da Ümmet-i Muhammed’in selâmeti için Allah’tan yardım dilemiş olmayı ve hâdiselere bütüncül yaklaşan Peygamberimiz’in (sav) rehberliğinde; her ayın kendine has tevhidiyle İslâm câmiâsının cem olabilmesini umuyoruz...

Ramazân-ı Şerif’e girdiğimizde eğitimlerimize bir süreliğine ara verirken, sosyal yardımlarımızla komşularımızın, ihtiyaç sahibi kardeşlerimizin tebessümüne vesile olmaya çalıştık.

Bu kutlu ayın tüm İslâm âleminin tevhîdine ve bu tevhîd oluşla birlikte mirâcına vesile olmasını temenni ederek bayramınızı kutluyoruz.

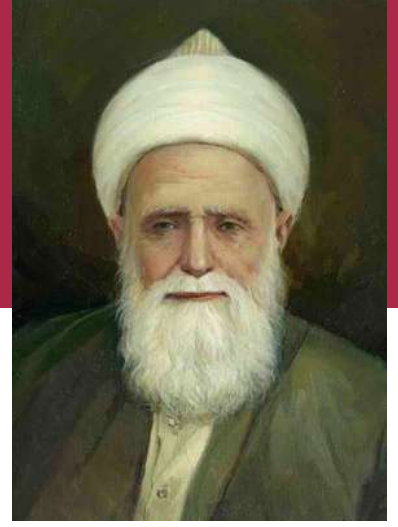
Ramazân-ı Şerif’in ardından yeni eğitim ve kültür faaliyetlerimizde; bu niyetle tekrar bir araya gelebilmeyi temenni ediyoruz...

Alvarlı Muhammed Lutfî Efe Hz.

Erzurum'un Hasankale (Pasinler) ilçesinin Kındığı köyünde dünyaya geldi.

Eğitim Hayatı

Babası Hoca Hüseyin Efendi'den tahsil gördü. Babasından icâzet aldıktan sonra Erzurum'da tanınmış bazı âlimlerin derslerini takip etti.

Muhammed Pîr-i Küfrevî'nin Halifesi Oldu

1891 yılında Hasankale'nin Sivaslı Camii'ne imam tayin edildi. Aynı yıl babasıyla birlikte Bitlis'e giderek Nakşibendî şeyhi Muhammed Pîr-i Küfrevî'ye intisap etti. Riyâzetini tamamladıktan sonra Pîr-i Küfrevî'nin halifesi olarak Hasankale'ye döndü.

Bir süre buradaki görevine devam etti, daha sonra Erzurum'un Dinarkum köyüne giderek imamlık yaptı. 12 Şubat 1916'da Ruslar'ın Erzurum çevresini işgale başlaması üzerine babasıyla birlikte Erzurum'a geldi.

Kurduğu Müfrezeyle Ermeniler'e Karşı Koydu

Rus istilâsı süresince Tercan'ın Yavi köyünde imamlık yaptı. Ruslar'ın çekilmeye başlamaları ve Ermeniler'in katliama girişmeleri üzerine Yavi ve komşu köylerden topladığı altmış kişilik bir müfrezeyle Ermeniler'e karşı koydu. Oyuklu köyü yakınlarında Ruslar'a ait büyük bir silâh deposunu ele geçirdi. Daha sonra Haydari Boğazı'ndaki Zergide köyünde Türk ordusuna katıldı ve ordu ile birlikte Erzurum'a girdi (12 Mart 1918). Aynı gün babası şehid düştü.

Erzurum'da Halkı İrşâd ile Meşgul Oldu

Erzurum'un kurtuluşundan sonra tekrar Hasankale'ye döndü. Kendisine teklif edilen Hasankale müftülüğü görevini kabul etmeyerek Hasankale'ye bağlı Alvar köyü halkının isteği üzerine oraya yerleşti. Halk arasında "Alvar İmamı" ve "Efe Hazretleri" unvanıyla tanındı. Bir Nakşibendî-Hâlidî şeyhi olarak 1939'a kadar bu köyde, bu tarihten sonra da Erzurum'da bölge halkını irşâd ile meşgul oldu.

3 Dilde 700'ü Aşkın Şiir Yazdı

Arapça, Farsça ve Türkçe şiirler yazan Alvarlı Muhammed Lutfî Efendi'nin şiirleri ölümünden sonra oğlu Seyfeddin Mazlumoğlu tarafından derlenerek Hulâsatü'l-hakâyık adıyla yayımlanmıştır (İstanbul 1974). Bu divanda çeşitli nazım şekilleriyle söylenen 700'ü aşkın şiir mevcuttur. Hece vezni ve oldukça sade bir Türkçe'nin kullanıldığı bu şiirlerden bazıları da bestelenmiştir.

Yaşadığı dönemin tüm zorluklarına rağmen bir yandan ilim tadrîsi için mücâdele ederken diğer yandan kurduğu müfrezeyle Türk Ordusu'na katılarak din-i mübîn için mücâhede etmiş Alvarlı Muhammed Lutfî Efe Hazretleri, Erzurum Pasinler İlçesi Alvarlı Mahallesi'nde bulunan ve kendi adına yaptırılan türbede medfundur.

TEZHİB SANATI

Tezhib sanatı Türk İslam tarihinde kullanılmış geleneksel bir süsleme sanatıdır. Tezhib kelimesi Arapça altın anlamına gelen “zehep” kelimesinden gelir. Tezhib en genel anlamıyla altın ile süsleme anlamına gelir. Orta Asya’dan, özellikle de Uygurlardan bu yana gelişerek günümüze ulaştığı bilinmektedir. Selçuklular ile Anadolu’ya ulaşmıştır ve Osmanlı Devleti döneminde aynen ebru sanatında olduğu gibi, en parlak dönemlerini yaşamıştır.

Arapça “zehebe” kökünden türetilerek sözlükte “altınlamak” anlamına gelen tezhib, “yazma kitap, levha ve murakka’ların bezenmesinde ezilmiş varak altın ve çeşitli renklerin kullanılmasıyla uygulanan süsleme sanatıdır.” (Arseven, 1952: 1982) ve (Birol, 1997: 61).

Tezhib Sanatı Tarihçesi

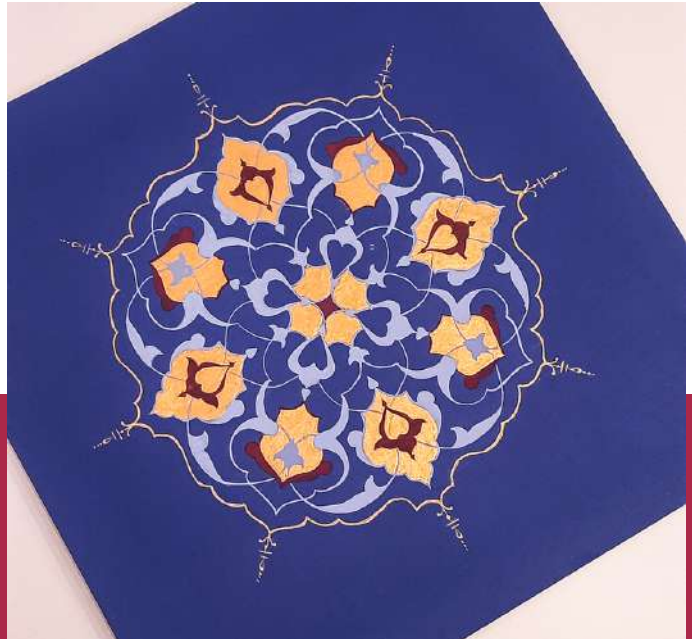
Türklerde en erken tezhib örnekleri Uygurlarda olduğu bilinmektedir. İslam döneminde en erken tezhib ise Emevi Döneminde başlamaktadır. Emeviler çok sayıda el yazması Kur’an-ı Kerimi tezhib ile süslemişlerdir.

Fatih Sultan Mehmet dönemine kadar olan, erken Osmanlı ve beylikler döneminde, Selçuklu tarzı tezhib devam etmiştir.[1] Fatih Sultan Mehmet döneminde Osmanlı’da ilk resmi nakkaşhane Topkapı Sarayı’nda açılmıştır. Bu nakkaşhanenin baş nakkaşı Baba Nakkaş’tır ve bazı eserleri günümüze kadar ulaşmıştır.

[1] Gök Turgay, *Tezhib Sanatının Tarihsel Gelişim Süreci, Antalya, 2020*

Kânûnî Sultan Süleyman Dönemi ise her bakımdan tezhib sanatının zirveye ulaştığı ve olgunluğa eriştiği çağdır. Bu dönemde tezhib sanatında kullanılan malzemelerin tedariki kolaylaşmış, tezhibte renk, motif, desen çeşitliliği artmıştır.

18. yüzyılda Lale Devri ile birlikte Batı etkisi Osmanlı kültürü ve sanatı üzerinde etkili olmaya başladığından, tezhib sanatında Batılı motiflerden etkilenen yeni desen ve motifler ortaya çıkmıştır. Tezhib sanatında bu dönem Rokoko Dönemi olarak adlandırılır.

TEZHİB SANATI

19. ve 20. yüzyıllarda tezhib sanatı unutulmaya yüz tutmuştur. Matbaanın yaygınlaşması ve el yazması kitapların azalması tezhib sanatının öneminin azalmasında etkili olmuştur. Ancak 20. yüzyılda ünlü Türk yazar, şair, doktor profesör Süheyl Ünver sayesinde unutulmuş tezhib sanatı tüm yönleriyle ilmi anlamda tekrar ortaya çıkarılmıştır. Günümüzde halen birçok alanda tezhib bir süsleme sanatı olarak icrâ edilmektedir.

Tezhib Sanatında Kullanılan Motifler

Çiçek Motifleri

Çiçek motifleri içinde bazı motifler yer almaktadır. Rûmî, hatâî, münhani gibi çeşitleri yanında, yarı stilize motifler ve natüralist motifleri (şukûfe) gibi motifler kullanılmaktadır.

Rûmî

Rûmî motifi İslamiyet öncesinde hayvanların mücadeleleri resmedilirken ekseriyetle kanat, kuyruk, gaga ve pençe gibi unsurlar yerine kullanılmıştır. (Gül, 2017: 287).

Hatâî

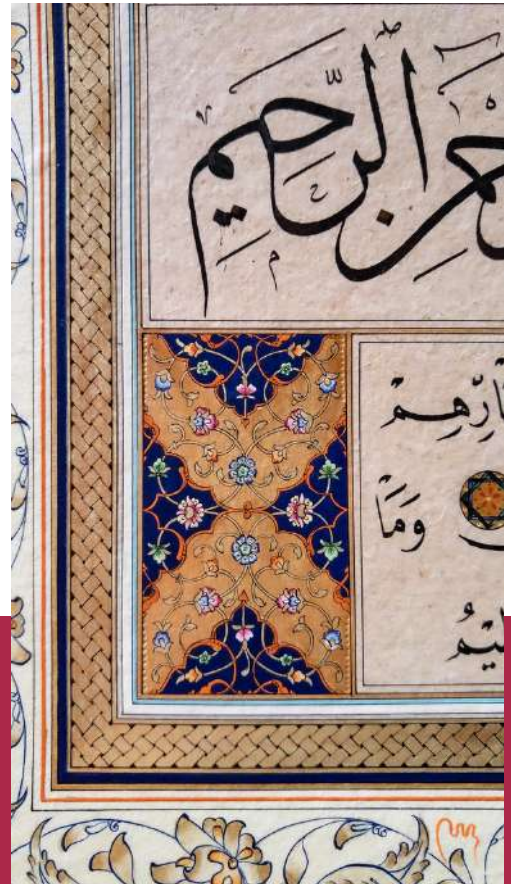
Tezhib sanatının ana motiflerinden biri olan hatâî "hata", "hatay", "hıtay", "huten" doğadaki bitki ve çiçeklerin gerçek görünüşlerinin sanatkâr tarafından üslûplaştırılarak çizildiği motiflerin tümüne genel olarak hatâî denilir. (Biol: 1997: 61; Biol ve Derman, 1992; Demironat, 1966; Derman, 2009: 534).

Münhaniler

Münhaniler, ekseriya kuş kanatlarının iç bünyelerindeki ayrıntılardan meydana gelir. Münhaniler, bir sap üzerinde belirli aralıklarla devamlılık göstermeyip, birbirine birleşik kümeler halinde bir forma sahiptir. Kendine mahsus yumuşak bir renklendirme tekniği ile tezyin edilir. (Keskiner, 1978:19).

Yarı Stilize Çiçek Motifleri

Kara Memî'nin XVI. yüzyılda süsleme alanında getirmiş olduğu yeniliğin bir parçası olup yarı stilize olarak çizilen çiçek motifleridir. (Ünver, 1951: 42-71).

TEZHİB SANATI

Natüralist Çiçekler

XVIII. yüzyılın birinci yarısında Avrupa'daki resim sanatının etkileriyle ortaya çıkan şukûfe sözlükte "çiçek" anlamına gelir. (Keskiner: 2000: 4).

Zencerek

Farsçada "küçük zincir" anlamına gelen zencerek/zencirek yazma eserlerin sayfa kenarlarına ve levha yazılarının etrafına, iki çizgi arasında zemini altın yaldızlanarak üzerine mürekkeple zincirleme halkalar şeklinde yapılan süsleme suyudur. (Özer, 1985: 79).

Geometrik Desenler

Hemen hemen her dönemde sıklıkla kullanılan geometrik motiflerin başlangıcı ve sonu belli olmadığı için İslâm felsefesinin etkisiyle gelişme gösterdiği düşünülebilir.

Çintamani

Yan yana uzanan iki dalgalı şekil ve ikisi altta biri üstte olmak üzere üç top şeklinde oluşan desendir.

Tığ

Tezhiblenen yazının ana süslemesinden boş alana geçişte dengeyi sağlamak ve gözü dinlendirerek bütünlük sağlamak amacıyla yapılan ince süslemelerdir.

Bulut

Yazma eser süslemelerinde sıkça karşılaşılan motiflerden biri de buluttur.

Tezhibte Kullanılan Teknikler

Müzehhib kullanacağı tekniğe göre desenini kurgular. Belli başlı özellikleri ve kullanım alanlarına göre uygulanan teknikler; zemini boyalı klasik tezhib tekniği, zer-ender-zer tekniği, halkâri tekniği ve çift tahrir tekniğidir.

- Zemini Boyalı Klasik Tezhib (Düz Tezhib)
- Çift Tahrir (Havalı)
- Zer-Ender-Zer
- Zer-Efşan (Altın Serpme)
- Halkâri

KAYNAKÇA

Akar, A. & Keskiner, C. (1978). *Türk Süsleme Sanatlarında Desen ve Motif*. İstanbul: Sanat ve Kültür Yayınları.

Aslanapa, O. (1977). *Yüzyıllar Boyunca Türk Sanatı*. İstanbul: MEB Yayınları.

Biol, İ. A. (1997). *Koltuk Tezhibi*. TDV İslam Ansiklopedisi, İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı

Karadağ Celalettin, *Türk Tezhib Sanatında Levha Tezyinatı*, 2004,

Derman, F. Ç. (2009). *Tezhib Sanatında Kullanılan Terimler, Tabirler ve Malzeme, Hat ve Tezhib Sanatı*. Ankara.

<https://www.karinsanat.com/blog/icerik/tezhib-sanatının-tarihsel-gelisimi-ve-kullanim-alanlari>
Erişim Tarihi: 31.12.2021

RÖPORTAJ: TEZHİB SANATI

Vakfımızın Tezhib eğitmeni Ayşenur Genç ile tezhib sanatını konuştuk. Kendisinin bu sanatla tanışma hikayesi ve tezhib sanatı ile ilgili bizlerle paylaşmak istediklerini dinledik.

• Bize kendinizden bahsedebilir misiniz?

Bendeniz Ayşenur Genç. Marmara Üniversitesi Biyoloji Bölümü mezunuyum. Üniversite yıllarımda aynı zamanda Klasik Türk Sanatları Vakfının Tezhib Programı'nı tamamladım. Daha sonra Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi tezhib bölümünde yüksek lisans, cilt bölümünde ise sanatta yeterlik eğitimimi tamamladım. 5 yıldır çeşitli kurumlarda tezhib eğitimi vermekteyim.

• Tezhib Sanatı ile tanışma hikâyenizi dinleyebilir miyiz?

Tezhib sanatıyla annemin yönlendirmesiyle tanıştım. Henüz lise döneminde defterlerimin kenarlarına kendi kendime çizip renklendirdiğim

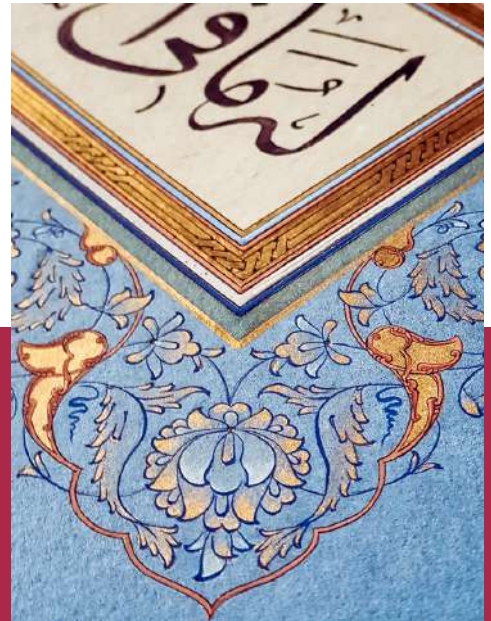
desenleri gören annemin beni hocam Asiye Kafaher Dönmez Hanım'ın atölyesine götürmesiyle serüvenim başlamış oldu.

• Tezhib Sanatının kullanım yerleri nelerdir?

Tezhib sanatı aslında kitap sanatlarımızdan olup yazma eserlerin belirli bölümlerinin(zahriye, serlevha, başlık, hatime...) tezyin edilmesi ile kendine yer bulmuştur. Ancak günümüzde ekseriyetle hat levhalarının tamamlayıcısı olarak bu sanatla beraber icrâ edilmektedir. Burada dikkat edilmesi gereken kaideler vardır. Hattatın kullandığı kâğıt kalınlığı tezhibin inceliğini belirlemede önemlidir. Kullanılan desen büyüklükleri ve renklerin hat sanatının önüne geçmeyecek şekilde olması bu sanatın edebini oluşturur.

• Tezhibin malzemeleri ve renkleri nelerdir? Neden altın kullanılıyor, sürekliliği olduğu için mi yoksa zenginliğin sembolü olduğu için mi?

Tezhib kelimesi, Arapça zeheb kökünden türemiş olup, 'altınlamak' anlamına gelir. Ana malzemesi altındır. Özellikle Kuran-ı Kerim nüshalarında kitaba verilen değere ithafen altın kullanımı tercih edilmiştir. Tezhib sanatında altın ve lacivert uyumu karakteristiktir. Bunların yanında kullanılan diğer renkler ise tarih boyunca dönem ve üslûplara göre farklılıklar göstermiştir.

RÖPORTAJ: TEZHİB SANATI

- *Sizin anlayışınıza göre Tezhib sanatının bir altın Çağı var mıdır? Varsa bu Çağ için hangi zaman dilimini gösterebilirsiniz?*

Tezhib sanatının altın çağı kuşkusuz XVI.yı'a tekabül eder. Bu dönemde özellikle saray nakkaşhanesinde yazmaların tezhiblerinde sanat zirveye ulaşmıştır. Desenler zenginleşmiş, işçilikler incelmıştır. Ancak günümüzde de Tezhib sanatının ikinci altın çağını yaşadığını söylemek yanlış olmaz. Oldukça ince ve temiz işçilikle hazırlanan eserler sanatçılar tarafından yapılabiliyor. Ayrıca hem akademide hem de belirli kurslarda verilen derslere olan talep yadsınamayacak seviyede...

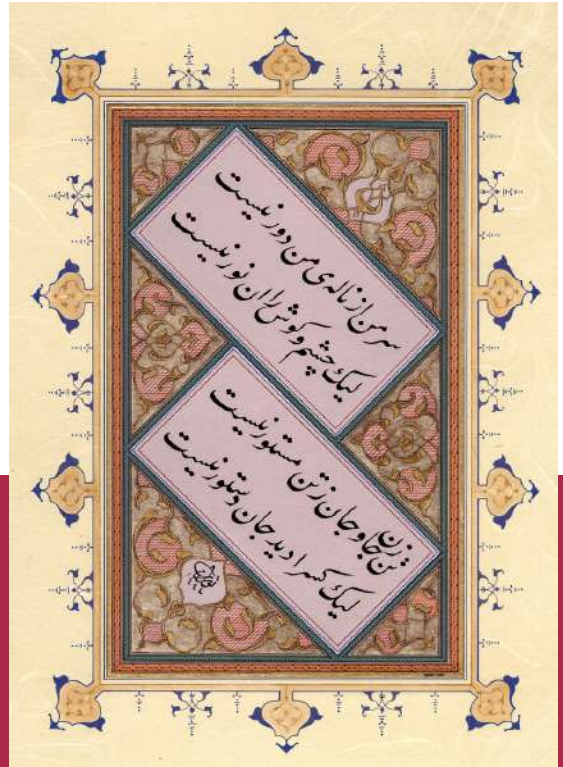

- *İlk örnekleri Uygurlarda görülen bu Türk geleneği bugüne kadar nasıl bir yol aldı? İslamiyet bu sanata nasıl yön verdi?*

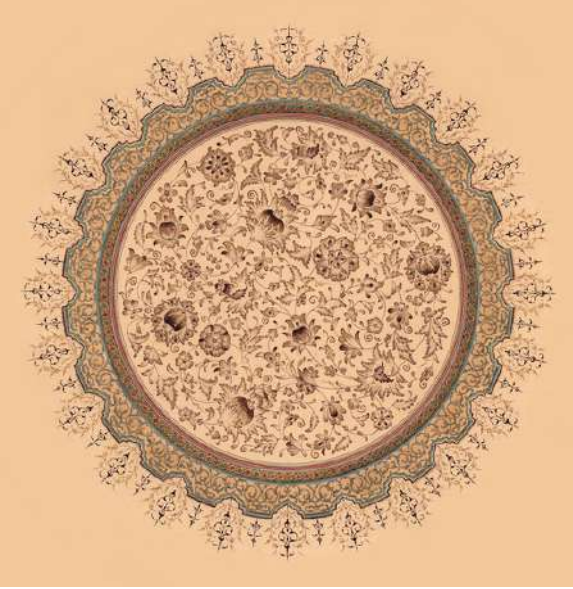
İslam medeniyetlerinin Kur'an-ı Kerim'e verdikleri önem dolayısıyla öncelikli olarak, hüsn-i hat gelişmiş ve zamanla Mushaf-ı Şerif yazma geleneği doğmuştur. Hattatlar, Kur'an ayetlerini en güzel şekilde yazmaya çalışmış, buna paralel olarak ta tezhib sanatı da zamanla adım adım gelişmiştir. Sanatların gelişmesinde şüphesiz ki devletlerin katkısı önemlidir. Bu anlamda İslam medeniyetleri, sanatları desteklemiş, saray bünyelerinde, nakkaşhaneler kurmuşlardır. Buralarda hazırlanan yazmalar, dönemin en usta sanatçıları tarafından titizlikle hazırlanmıştır.

- *Tezhib'te üslup, zenginliği de beraberinde getiriyor. Bu sanata en önemli katkıyı sağlayan ve yön veren üslup ya da üsluplar hangileridir?*

Tezhib sanatı özellikle İran ve Anadolu coğrafyasında hüküm sürmüş olan, Büyük Selçuklu, Anadolu Selçuklu, Memlûklü, Timurlu, Babürlü, Osmanlı ve Safevilerin hakimiyetlerinde, her medeniyetin kendine ait katkıları ile zamanla klasikleşmiş ve sanat üslupları doğurmuştur. Fatih devrinde ortaya çıkan Baba Nakkaş Üslûbu, XVI. yy. Klasik Dönemde Şah Kulu tarafından geliştirilen Saz Üslûbu, Müzehhip Karamemi ve XVIII.yy'da Ali Üsküdarî'nin çalışmaları Osmanlı döneminde ortaya çıkan başlıca üslûplardandır.

RÖPORTAJ: TEZHİB SANATI

- *Bu işte bir ustanız var mı? Kendinize kimi örnek aldınız?*

Şüphesiz tezhib sanatını bana öğreten hocam Asiye Kafalier Dönmez ilk örnek aldığım kişidir. Ancak tarih boyunca oluşan üslûplarında izinden gittiğimi söyleyebilirim. Özellikle Saz Üslûbu beni ayrıca etkilemiştir.

- *Tezhib çalışmanın, karakterinize ve iç dünyanıza yansımalarını bizimle paylaşabilir misiniz?*

Tezhib sanatı oldukça yavaş ilerleyen bir sanat. Bu anlamda insana sabrı ve sakinliği öğretiyor.

Özellikle günümüzde her şey çok hızlı ilerliyor insanlar çoğu zaman anda kalmayı ve tefekkür etmeyi unutuyor. Tezhib sizi yavaş olmaya mecbur bırakıyor bununla beraber bu yavaş çalışmanın içerisinde zaman bereketleniyor. Bu da kişiye sükûneti getiriyor.

- *Osmanlı Dönemi'nde hattatlara, suyun sesinden ilham alarak daha güzel eserler hazırlasınlar diye boğazın kenarında evler verilirmiş. Siz tezhib çalışırken nasıl bir ortama ihtiyaç duyuyorsunuz?*

Genellikle müzik dinleyerek çalışırım. Müziğin ritmini de yaptığım işin aşamasına göre seçerim. Örneğin eğer zemin doldurucaksam hızlı bir ritim, tahrir çekiceksem sakin, yavaş ritimli olması işin disipliniyle örtüşür ve işimi kolaylaştırır.

- *Tezhib sanatına ilgisi olanlara tavsiyeleriniz nelerdir?*

İslam sanatlarının hepsi sabır ve sebat isteyen sanatlardır. Kabiliyet önemlidir ancak gayret ve çalışma disiplini de bir o kadar önem taşır. Ayrıca tezhib sanatında doğadan ilham alınmış ancak motifleri oluştururken taklitten kaçınılmıştır. İçerisinde böyle bir edep barındıran sanatı icrâ edecek kişinin de yaptığı işlerin cazibesine kapılmadan bu sanata ömrünü vakfetmeye talip olması gerekir.

Eğitim Faaliyetlerimiz

Medeniyetimizin geliştirmiş olduğu ve şahsiyet terbiyesini esas alan bir eğitim metodolojisi olan meşk usûlüyle Geleneksel Sanatlarımız ve Türk Mûsikîmizi öğrenip uygulamak isteyen katılımcılarımız, tarihî dokuya sahip mekanlarımızda ilim ve sanat alanında üstâd olan şahsiyetlerle bir araya gelerek bu sanatları meşk ediyor ve geçmişimizden beslenerek geleceğini şekillendirmeye gayret ediyor.

Zeynep Mola Hocamızın rehberliğinde Rika harfler ile Mesnevî'nin ilk 18 beytini tamamlayan öğrencilerimiz, "Rabbi yessir" duasını Sülüs harflerle meşk ediyorlar.

Minyatür Kursu katılımcılarımız, klasik eserlerde yer alan taş, tepe, bulut, su, ağaç çimen ve yeşillikler gibi doğa unsurlarını inceleyerek renklendirme uygulaması yaptılar.

Tezhib İleri Seviye Kursu öğrencilerimiz bir yazı etrafına uygun ölçülerde klasik tezhib tekniğinde tasarım yapmayı ve uygulamayı öğrendiler.

Eğitim Faaliyetlerimiz

Üsküdar Şubemiz Sâdık Efendi Tekkesi'nde, Zeynep Kakı Hocamızın eğitimliğinde devam eden Hüsni Hat İleri Seviye Kursu'nda Rik'a hattı meşk müfredatını tamamlayan talebelerimiz, Sülüs yazıda başlangıç meşki olan "Rabbi yessir" duası ile eğitimlerine devam ediyorlar.

Katı' Kursu öğrencilerimiz, yalın kat ve simetrik oymalar konularını tamamlayarak erkek-dişi oymalar konusuna geçiş yaptılar.

Sünbül Efendi Keçehânesi'nde katılımcılarımız, geleneksel usûllerle günlük kullanıma uygun şal tasarladılar.

Ebru İleri Seviye Kursu'nda öğrencilerimiz, 4'lü karanfil buketi, 4'lü lale buketi ve battal ebrusu çalıştılar.

Eğitim Faaliyetlerimiz

İbadet Allah'a kulluğun nişanesidir...

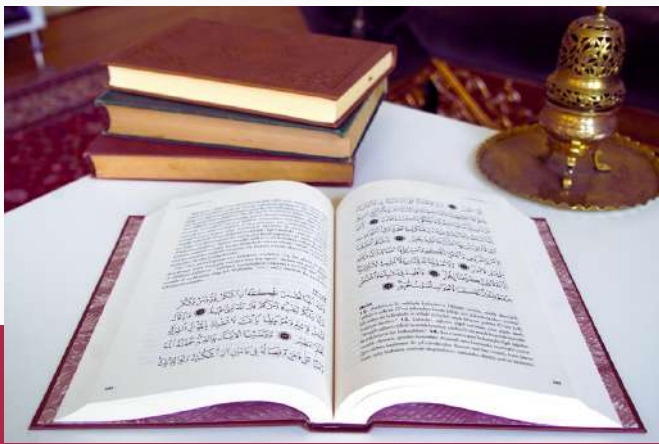
“Ehline (ve ümmetine) namazı emret. Kendin de ona sebat ile devam eyle” (Taha Suresi/132) âyet-i kerîmesi ışığında; mü'minin miracı olan namazın farz, vacip ve sünnetleri ile âdâbı konularını işledik. Bunun yanı sıra hükümleri açısından; farz, vacip ve nafil olan namazlar ile sehiv ve tilâvet secdeleriyle ilgili hükümleri öğrenmeye gayret ettik.

Melike Ünal Hocamızın eğitmenliğinde devam eden Mârifetnâme Kursu'nda “Muhabbetullah”, “Nefis Mertebeleri” ve “Kalbin Perdeleri” bahisleri üzerinde durduk.

Tarîkat-ı Muhammediyye Kursumuzda Şükran Öztekin Hocamızdan; İmam Birgivi'nin hayatı ve bu kitabı telif etme amacını dinledik. Ardından şeriat, tarîkat, tasavvuf, bid'at kavramlarını ve Peygamber Efendimiz'in (sav) sünnetinin İslam dinindeki önemini ayet ve hadislerle işledik.

Ümmahan Ağca rehberliğinde uzaktan düzenlenen Kur'an Arapçası Kursumuzda; isim tahlilinin ardından; emr-i hazır ve emr-i gâib fiillerini öğrenerek Kur'an'daki fiilleri inceleyebilir duruma ulaştık. Bir kelimenin merfu mensubu ve mecrur hallerinde konuşur hale geldik.

Eğitim Faaliyetlerimiz

Vurmali Çalgılar Başlangıç Seviyesi Kursu'nda; nim sofyan, semâi, sofyan, Türk aksağı, Türk aksağı evferi, yürük semâi, Azeri yürük semâi, mürekkep nim sofyan, devr-i hindî, yürük devr-i hindi, devr-i turan, devr-i turan evferi, düyek, musemmen, aksak usûlleri meşk edildi.

Vurmali Çalgılar İleri Seviye Kursumuzda ise tüm usûller genel olarak tekrar edildi. 20 zamanlı fahte, 24 zamanlı çember, 24 zamanlı nim sakil, 26 zamanlı evsat, 28 zamanlı devr-i kebir, 28 zamanlı frengifer, 28 zamanlı remel ve 32 zamanlı hafif usûlleri çalıştık.

Mert Nar ve Harun Cura Hocalarımızın rehberliğinde düzenlenen Çocuk Ritim Kursu'nda öğrencilerimizle; 2 zamanlı nim sofyan, 3 zamanlı semâi, 4 zamanlı sofyan, 5 zamanlı Türk aksağı, 6 zamanlı yürük semâi usûllerini öğrendik.

Kültürel Faaliyetlerimiz

“Kudüs, insana şuur kazandırır. Kudüs yolculuğu, gayret ve cesaret ister. Kudüs, taliplisinden fedakarlık bekler...”

Atölyemizde; Hz İbrahim'in (as) hicreti ile başlayan Kudüs yolculuğunu ve Hz. Musa'nın (as) kavmini Kudüs'e götürürken yaşadığı imtihanları Nursena Tuzsuz Hocamızın anlatımından dinlerken; “Kudüs” davasını ve Kudüs'ün müslümanlar için ne anlam ifade ettiğini anlamaya gayret ettik.

Sünbül Efendi Âsitânesi'nde Ferya Gül Alioğlu Hocamızın rehberliğinde icrâ edilen Keçe Atölyemizde; iğneli keçe tekniği ile yaka iğneleri hazırladık.

Filistin'de 7 Ekim'den bu yana devam eden saldırılarda şehit olan binlerce insanımızı anmak ve Filistin özgür olana dek sessiz kalmayacağımızı göstermek amacıyla Filistin sembolleri içeren çalışmalar yaptık.

Sadık Efendi Tekkesi'nde gerçekleştirilen atölyede öğrencilerimiz, Şükûfe ismiyle bilinen çiçek minyatürleri hakkında bilgi sahibi olurken, eğitmenimizin rehberliğinde uyguladıkları teknikle bu sanata dair incelikleri öğrendiler.

Çocuklara yönelik düzenlenen Ebru Atölyesi'nde öğrencilerimiz, öncelikle ebru sanatı hakkında bilgilendirildiler. Ardından temelde olan zemin ebrusu, çiçek ebrusu ve battal ebrusu çalışması yaptılar.

Kültürel Faaliyetlerimiz

*Sünbül Efendi
Terzihanesi*

Sünbül Efendi Terzihânesi toplantı sunumlarında kullanılmak üzere; Şaduman Bilsel ve Ela Eroğlu tarafından kapak tasarım çalışması yapıldı.

Derviş Çeyizi çalışmaları kapsamında Terzihâne Yöneticimiz Şaduman Bilsel tarafından gönüllülerimize; Nakşî Tâc-ı Şerifi tepe kalıbı eğitimi verildi.

Cerrah Mehmet Paşa Türbesi sanduka tâc-ı şerifi (kallâvî) çalışması devam ediyor. Bununla birlikte türbede bulunan şehzade tâc-ı şerifleri için yusûfî mücevveze üretimleri yapılıyor.

Sünbül Efendi Terzihânesi ekibi tarafından Kasımpaşa Mevlevîhânesi Müzesi'nde yer alacak müze tâc-ı şerif çalışmalarına devam ediliyor.

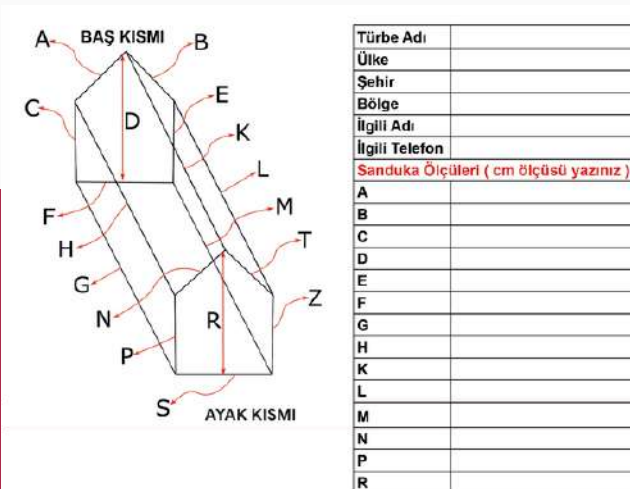

Kültürel Faaliyetlerimiz

Sünbül Efendi Terzihânesi tarafından yürütülen türbe tefrişat ve tâdilât çalışmaları kapsamında I. Abdülhamid Han Türbesi'nden teslim alınan; I. Abdülhamid Han, Sultan IV. Mustafa ve Şehzade Süleyman'a ait sanduka tâc-ı şerifleri Ocak Ayı'nda yenilenecek teslim edildi.

Terzihâne Ocak Ayı Faaliyetleri arasında yer alan sanduka ölçü alma kılavuzu, Şaduman Bilsel ve Kaan Eroğlu tarafından hazırlandı.

Kültürel Faaliyetlerimiz

Mart ayı Terzihâne Toplantısı'nda Şaduman Bilsel tarafından gönüllülerimize; Derviş Çeyizi Kâdirî Gülü ve düğme yapım eğitimi verildi.

İRFA Müzesi ve Derviş Çeyizlerinde kullanılacak gül mühür çalışmalarına devam ediliyor.

Şehzade sarıkları yapım aşamasında kullanılmak üzere Sümbül Efendi Terzihânesi'nde örgü kasnak üretimine başlandı.

I. Abdülhamid Han Türbesi'nde bulunan Şehzade Mehmet Rüştü sandukası tâc-ı şerifi Mart ayında yenilendi.

Kültürel Faaliyetlerimiz

Türkiye'nin en kapsamlı ve en büyük "Derviş Çeyizi Müzesi" ile "Jürili Geleneksel Sanatlar Sergisi" Konya Büyükşehir Belediyesi'nin desteğiyle Hazreti Mevlânâ'nın 750. vuslat yıldönümünde Mevlânâ dostlarıyla buluştu.

Müze'de Mevlevî Kültürüne Ait Nadide Emanetler Sergileniyor

Hazreti Mevlânâ'nın vuslatının 750. yıldönümü kapsamında 14 Aralık Perşembe günü açılışı yapılan "Derviş Çeyizi Müzesi"nde; aralarında 17. yüzyıla ait kudüm ve 20. yüzyıla ait tennure, hırka gibi titizlikle muhafaza edilen Mevlevî kültürüne ait emanetlerin yanı sıra; şeyhlerin veya seyr-ü sülûkte belli bir mertebeye ulaşmış dervişlerin Tâc-ı Şerifleri, Haydariyye, Şeyh Hırkası, Derviş Hırkası, Kuşak-Elif Nemed, Destegül, Kamarçin gibi aslına uygun şekilde imal edilmiş tasavvuf kültürüne ait kıyafet ve aksesuarlar bulunuyor.

İrfan Medeniyeti Araştırma ve Kültür Merkezi'nde sergilenen ve açılışı; Konya Valisi Vahdettin Özkan, Konya Büyükşehir Belediyesi Başkan Vekili Mustafa Uzbaş ve Mütevelli Heyet Başkanımız Mehmet Fatih Çıtlak tarafından yapılan Derviş Çeyizi Müzesi'nde; yüzyıllar boyunca farklı tarikatlar tarafından kullanılan "Derviş çeyizi" olarak da bilinen kıyafet ve aksesuarların aslına uygun şekilde imal edilmiş numûneleri yer alıyor.

Kültürel Faaliyetlerimiz

Öte yandan Tasavvuf tecrübesinin derinliklerini anlamaya davet eden nadide eserlerin bulunduğu Müze Kütüphanesi de İRFA'da ziyaretçilerini ağırlamaya devam ediyor.

Jürili Geleneksel Sanatlar Sergisi

Gelenekli sanatların en seçkin eserlerinin yer aldığı ve 31 Aralık'a kadar ilgililerini ağırlamaya devam eden Jürili Geleneksel Sanatlar Sergisi'nde ise 63 sanatkârimızın Hüsn-i Hat, Tezhib, Cilt, Minyatür, Ebru, Çini, Kalem işi ve Kat'ı Sanatı alanlarında 80 eseri sergilendi.

Gelenekli Sanatlarımızın pek çok dalını ihtivâ eden bu sergiyle hem medeniyetimizin ihtişamına bir kandil yakmaya hem de müstesnâ eserleri özel bir seçki halinde sunarak tefekküre vesile olmaya gayret ettik.

Dinle Kudüs'ten...

Beytülmakdis Tahlil Grubu tarafından hazırlanan, son dönemde Kudüs fotoğrafları arasından öne çıkan fotoğraflardan seçilmiş eserlerden oluşan "Kudüs'ten bakarsan Tüm Filistin'i Görürsün" temalı "Dinle Kudüs'ten" başlıklı fotoğraf sergisi de Şeb-i Arus Etkinlikleri kapsamında İRFA'da ziyaretçilerini ağırladı.

Kültürel Faaliyetlerimiz

İrfan Medeniyeti Araştırma ve Kültür Merkezi bünyesinde devam eden Sanat Eğitimleri, Gelenekli Sanatlar ve Musıkî ana başlıkları altında yer alan toplam 12 branşta icrâ ediliyor.

Tezhib, Minyatür, Kaligrafi ve Hüs-n-i Hat Sanat Atölyelerine bir önceki dönem yetenek sınavı ile kabul edilen öğrencilerimiz, Bahar Dönemi'nde de eğitimlerine büyük bir şevkle devam ediyorlar.

Bununla birlikte Cilt, Ebru, Çini Sanatı; Ud, Rebab, Tambur, Ney ve Klasik Kemençe alanlarında açılan yeni sınıflar vesilesiyle öğrencilerimiz İRFA'nın sanat ve medeniyet iklimi ile tanışmış oldular...

Kitapların ve defterlerin zarif elbisesi olan cilt sanatı, Mücellidhane Sanat Atölyesi'nde Sanatkârimız Selman Küçükkömürlü eğitimliğinde icrâ ediliyor.

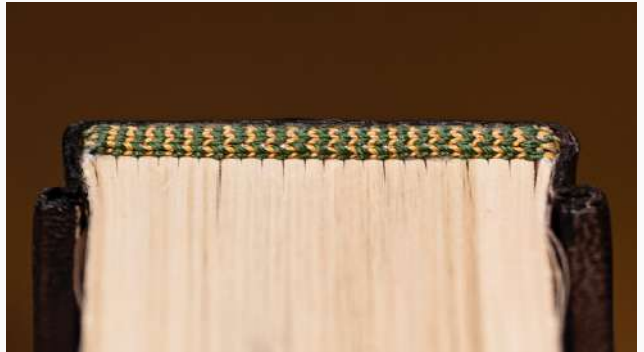

Cilt sanatı alanında eğitim görmeye başlayan başlangıç sınıfı öğrencileri, iki duraklı ve dört duraklı klasik dikiş tekniklerini öğrendi. Bu tekniklerle hazırladıkları defterlerin kenar traş , sırt bezi ve yan kağıdı yapıştırma işlemlerini uyguladılar. Başlangıç sınıfı müfredatında yer alan Avrupâi Cilt çeşitlerinin uygulaması cilt bezi ile öğretildi. Sırtı deri parçalı cilt çeşidinde de çalışmalar yapıldı.

Tekâmül sınıfı öğrencilerimiz klasik cildin olmazsa olmazı “Şirâze örmeyi” öğrendiler ve ilk şirâzeli defterlerini hazırlamış oldular. Aynı zamanda klasik cilde giriş uygulamaları kapsamında “Çarkuşe Ebru Cilt” yaparak ilk klasik ciltli defter veya kitaplarını hazırlıyorlar.

Şirâze

İpek iplikler ile kitabın baş ve etek kenarlarında sırtta yakın uçlara örülen, bu uçların daha estetik görünmesini sağlamakta olan bir örgü çeşitidir. Osmanlı mücellidlerinin uyguladığını bildiğimiz, balık sırtı, sıçan dişi, gelgit gibi isimlerle anılan pek çok farklı deseni

andıran çeşitleri vardır. Şirâze örgüsü, uzun süren ve zahmetli bir iştir, keskin bir görüş ve hassas el becerisi gerektirir. Şirâze örülmeden önce bütün formları birbirine bağlayan “gizli kolon” ve “şirâze kolonu” uygulamaları kitabın sağlamlığına katkı sağlar. Halk arasında bilinen “Şirâzeden çıkmak”, “Şirâzesi kaymış” gibi deyimlerdeki “şirâze” Cilt Sanatında uygulanan şirâzenin ta kendisidir.

Kültürel Faaliyetlerimiz

Sabır ve uzun soluklu bir azim gerektiren tezhib sanatı eğitimi yetenek sınavları ile seçilen öğrencilerimizin yoğun katılımı ile devam ediyor.

Müzehhibe Büşra Küçükkömürler tarafından verilen Tezhib Derslerinde öğrenciler, meşk usulünde yaprak motifi üzerinde analiz çalışmalarına devam ederken, ilerleme kaydeden öğrencilere yaprak çeşitleri hakkında

bilgi verilerek yaprak tasarımı aşamaları gösterildi. Bu dersler esnasında öğrenci tasarımları üzerinden tezhib sanatında kullanılan bir teknik olan “Çift Tahrir Tekniği” öğretildi ve uygulamalar yapıldı. Yaprak Motifi etütlerini tamamlayan öğrenciler tezhib dosyaları için fırça uygulamalarına başlatılıp, karakalem Penç Motifi tasarımlarına geçildi.

Roman kapital yazı ile metin çalışmalarını tamamlayan öğrenciler ile italik yazıya geçildi. İtalik yazı hakkında teorik bilgi verildi. İtalik yazı başlangıcında öğrencilerin elinin italik yazı fontuna ve açısına alışması için çizgi etütleri yapıldı. Daha sonra küçük harf uygulamaları gösterildi ve küçük harfleri pekiştiren öğrencilerle büyük harf dersleri işlendi. İtalik yazıda küçük ve büyük harf safhalarını tamamlayan öğrenciler, Kaligraf Emine Kılınç riyazetinde ilk eser uygulamaları sürüyor.

Minyatür sanatkarı Şükran Şavlı tarafından minyatür sanatı hakkında bilgi verilerek başlanan derslere, dosya çalışmasının oluşturulması ve müfredatın anlatımı ile devam edildi. Temel Sanat Eğitimi ile devam eden eğitimimizde, artan oranlarda tonlama, farklı şekillerde tonlama çeşitleri, küp ve küre boyama, gölgelendirme usulleri, perspektif çizim ve nesnel çizimin başlangıcı olan kalem çizimleri yapılıyor.

Kültürel Faaliyetlerimiz

Ney Eğitmenimiz Fatih Güldiken ile başlanan derslere yetenek sınavlarında başarı gösteren toplam 30 öğrenci iki grup halinde kabul edildi. Bir grup öğrencimize ney enstrümanı hakkında temel bilgiler verilip tâlimler yapılırken diğer grup ile tekke mûsıkîsi eserleri ile saz eserleri meşk edilmeye başlandı. Halen devam eden derslerde ilk grup saz eserleri seviyesine yaklaşırken diğer grupla daha teknik konular üzerinde duruluyor.

Rebabî Ali Şems Aksu tarafından verilen Rebab ve Klasik Kemençe Atölyemizde; Rebab talebelerine rebabın tarihçesi, rebabın yapısı hakkında bilgiler verildi. Rebab tutuşu ve yay kullanımı öğretildikten sonra, notalar ve değerleri öğretildi ve etüt çalışmaları yapıldı. İleri seviye öğrencilerimizle ise parmak alıştırmaları ve etütleri sonrasında eser tahlil ve icrâsı yapıldı.

Udi İbrahim Genç tarafından verilen Ud derslerine başlayan öğrenciler ile öncelikli olarak sırasıyla nota bilgisi, tartım ve makamsal egzersiz çalışmaları yapıldı.

Teorik çalışmalar ile birlikte kavrama ve uygulamaya yönelik; sağ el ve sol el koordinasyonu uygulamaları ile 1. ve 2. pozisyonlar için Hocamız tarafından hazırlanan etüt çalışmaları yapılarak ud eğitimine devam ediliyor.

Kültürel Faaliyetlerimiz

Gökkubemiz Kudüs programları, Şeb-i Arus boyunca farklı konu ve konuklarıyla İrfan Medeniyeti Araştırma ve Kültür Merkezi'nde izleyicisiyle buluştu.

İlahiyatçı Prof. Dr. Doğan Kaplan'ın anlatımıyla; 9 Aralık Cumartesi günü "Gönüldeki Kan: Kudüs ve Hz. Mevlâna" konulu sohbet gerçekleştirildi.

Abdullah Turhan "Hikem-i Mevlâna" konulu sohbeti 10 Aralık Pazar günü İRFA'da icrâ edildi.

Ehl-i Sünnet Alimler Birliği Başkanı Prof. Dr. Orhan Çeker'den 12 Aralık Salı günü İRFA izleyicisi, "Kudüs ve Hz. Mevlâna" konulu sohbeti dinledi.

Diyaret İşleri Başkanlığı Emekli Başkanlık Vaizi Ahmet Özkan, Çevresi İle Mübarek Mescid" konulu sohbeti vesilesiyle 13 Aralık Çarşamba günü İRFA'da dinleyicilerle bir araya geldi.

Kültürel Faaliyetlerimiz

İRFA Şeb-i Arus Etkinlikleri kapsamında Konya Anadolu İmam Hatip Lisesi Mûsikî İcra Topluluğu ile Şeb-i Arûs haftası boyunca her gün saat 15.30'da "Tasavvuf Mûsikîsi" programı düzenlendi.

Rebâb ve keman ailesinden ilâhilerin icrâ edildiği "Refik-i Nağmeler" programı 9 Aralık Cumartesi seyircisiyle buluştu.

Selçuk Üniversitesi Dilek Sabancı Devlet Konservatuvarı ile 12 Aralık Salı günü "Enstrümantal Ney ve Rebab" konseri gerçekleştirildi.

Tuğba Gülyeşil'in katılımı ve Ali Şems Aksu'nun moderatörlüğünde 8 Aralık Cuma günü Rebâbi Mehmet Refik Kaya ile "Müzikli Sohbet" programı icrâ edildi.

Kültürel Faaliyetlerimiz

İrfan Medeniyeti Araştırma ve Kültür Merkezi'nde 5 Şubat Pazartesi günü icrâ edilen "Mevlid-i Şerif ve Dua Gecesi"nde aziz şehitlerimiz anıldı.

Şivlilik özel programında Yazar Şule Kala, 9 Ocak Salı günü Konya Anadolu İmam Hatip Lisesi ve Proje Ortaokulu öğrencileriyle buluştu. Söyleşi ve müzik dinletileriyle devam eden program kitapların imzalanmasıyla tamamlandı.

Yazar İlknur Koç Aytaç'ın "Peygamberler Diyarı Beytülmakdis" başlıklı anlatımı ile 26 Ocak Salı günü Gökkuşunumuz Kudüs programı icrâ edildi.

Doç. Dr. Halid El-Üveysi'nin anlatımından 23 Şubat Salı günü "Mescid-i Aksâ'nın Kalesi Gazze: Aksâ Tufanı" başlıklı sohbeti dinledik.

Ramazan İlahileri ile Geleneksel Tekke Müsîkîsi Meşkimiz, 15 Mart Cuma günü saat 22.00'da İRFA'da gerçekleştirildi.

Telefon: 212 589 21 00
Mobil : 537 522 51 81
530 473 13 55
542 549 28 12

Adres : Sömbül Efendi Mah. Koca Mustafa Paşa Cad.No:147 Fatih/İSTANBUL
E-posta : bilgi@insanveirfan.org

   @insanveirfan